

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 5 ปี พ.ศ. 2568

Outbreak Verification Summary, Week 5, 2025

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawarenessteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 27 มกราคม–2 กุมภาพันธ์ 2568 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อนในโรงเรียน จำนวน 4 เหตุการณ์ ในจังหวัดพะเยา ชัยภูมิ อุดรธานี กรุงเทพมหานคร

เหตุการณ์จังหวัดพะเยา พบผู้ป่วยในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จำนวน 60 ราย เป็นครู 1 ราย และนักเรียน 59 ราย ผู้ป่วยรายแรกเริ่มมีอาการในวันที่ 26 มกราคม 2568 ส่วนผู้ป่วยล่าสุดเริ่มป่วยวันที่ 27 มกราคม 2568 อาการส่วนใหญ่ที่พบ คือ คลื่นไส้ ปวดท้อง ถ่ายเหลว และอาเจียน รับประทานอาหารที่ห้องพยาบาลของโรงเรียน 52 ราย และที่โรงพยาบาล แผนกผู้ป่วยนอก 8 ราย จากการสอบสวนโรค สงสัยสาเหตุมาจากอาหารมื้อเย็นวันที่ 26 มกราคม 2568 ประกอบด้วย ข้าวเหนียว ไก่ทอด น้ำพริกตาแดง ซึ่งทางโรงเรียนได้จ้างร้านอาหารจัดทำ ได้ทำการตรวจสอบสถานที่ประกอบอาหาร ได้ใช้ชุดทดสอบ (SI-2) เพื่อตรวจการปนเปื้อนแบคทีเรีย ในภาชนะถาดรองรับอาหาร ถังน้ำแข็ง และมีผู้สัมผัสอาหาร 5 ตัวอย่าง และใช้ชุดทดสอบการปนเปื้อนแบคทีเรียในน้ำ (e.11) อุบิโคบริโคค 2 ตัวอย่าง และได้เก็บตัวอย่างอาหาร 3 ตัวอย่าง ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1/1 เชียงราย และเก็บตัวอย่างจากทวารหนัก (Rectal swab) ของผู้ป่วย 5 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่สถาบันบำราศนราดูร ขณะนี้อยู่ระหว่างติดตามผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและเฝ้าระวังผู้ป่วยเพิ่มเติมในพื้นที่

เหตุการณ์จังหวัดชัยภูมิ พบผู้ป่วย จำนวน 43 ราย

เป็นเพศชาย 17 ราย เพศหญิง 26 ราย เป็นนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลภูแล่นคา อำเภอบ้านเขว้า 36 ราย และเป็นประชาชนในชุมชน 7 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 18 มกราคม 2568 พบผู้ป่วยจำนวนสูงสุด วันที่ 22 มกราคม 2568 รายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 27 มกราคม 2568 อาการที่พบส่วนใหญ่ คือ ท้องเสีย ถ่ายเป็นน้ำ อาเจียน ไข้ต่ำ ๆ ทุกรายได้รับการรักษาแบบผู้ป่วยนอก ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสโรต้า 1 ราย ในช่วงแรกพบผู้ป่วยในชั้นอนุบาล 1–3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งอยู่อาคารเรียนเดียวกัน ใช้ห้องน้ำร่วมกัน จากนั้นกระจายสู่ชั้นเรียนอื่นและผู้ปกครองร่วมบ้านเดียวกัน

เหตุการณ์จังหวัดอุดรธานี พบผู้ป่วยในโรงเรียนแห่ง

หนึ่ง จำนวน 48 ราย คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ 37.5 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้องและถ่ายเหลว เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหนองแสง แผนกผู้ป่วยนอก 11 ราย แผนกผู้ป่วยใน 1 ราย และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาดี 11 ราย ผู้ป่วยรักษาหายเป็นปกติทุกราย การสอบสวนโรคเบื้องต้นพบว่า วันที่ 23 มกราคม 2568 มีนักเรียนที่รับประทานอาหารกลางวันจำนวน 128 คน ผู้ป่วยรายแรกที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ไปรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาดี โดยมีอาหารที่สงสัยในการก่อโรค ได้แก่ พะโล้ไก่ ส้มตำ และแตงโม โดยคุณครูเป็นผู้ประกอบอาหาร เนื่องจากแม่ครัวลาพักผ่อน และพบผู้ป่วย

รายสุดท้ายในวันที่ 24 มกราคม 2568 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) อำเภอนองแสง ตรวจหาเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียด้วยชุดตรวจ SI2 ในมือผู้ประกอบการอาหาร อุปกรณ์ประกอบการอาหาร ได้แก่ ถาดหลุม เขียง มีด ผลไม้พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียทุกอย่าง

เหตุการณ์กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วยในโรงเรียนแห่งหนึ่ง แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 35 ราย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และท้องเสีย จากการสอบสวนโรคพบว่า โรงเรียนเปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 945 คน มีครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนจำนวน 60 คน มีแม่ครัวและผู้ปรุงอาหาร 15 คน ผู้ป่วยรายแรกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เริ่มป่วยวันที่ 29 มกราคม 2568 ด้วยอาการปวดท้อง คลื่นไส้ และอาเจียน จากนั้นพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นจนถึงวันที่ 30 มกราคม 2568 อาหารที่สงสัย คือ เส้นใหญ่ผัดซีอิ๊ว ซึ่งเป็นอาหารกลางวันของวันที่ 29 มกราคม 2568 แม่ครัวแจ้งว่าเส้นก๋วยเตี๋ยวมีกลิ่นแปลก ๆ เก็บตัวอย่างอาหารและน้ำดื่มมาใช้ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเก็บตัวอย่างจากทวารหนัก (Rectal Swab) ส่งตรวจที่สถาบันบำราศนราดูร จากการตรวจคลอรีนอิสระในน้ำใช้ล้างภาชนะอุปกรณ์ในครัวพบว่ามีค่าประมาณ 0.1 ppm ซึ่งต่ำกว่าระดับที่สามารถฆ่าเชื้อโรคได้ ตามมาตรฐานกรมอนามัย กองสุขภาพอาหารได้เก็บตัวอย่างอาหาร มือแม่ครัว จาน ช้อน และภาชนะบรรจุอาหาร ตรวจแบบ SI 2 อยู่ระหว่างการตรวจผู้ป่วยทุกรายรักษาหายแล้ว ปัจจุบันไม่มีพบผู้ป่วยเพิ่มเติม

2. สถานการณ์และการประเมินความเสี่ยงของการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2568

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-2 กุมภาพันธ์ 2568 ข้อมูลจากระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังโรค (DDS) พบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษทั้งหมด จำนวน 18,630 ราย อัตราป่วย 28.876 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้เสียชีวิต กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี (2,866 ราย) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 20-29 ปี (2,819 ราย) และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป (2,586 ราย) ตามลำดับ

สาเหตุที่พบมากที่สุด คือ ประเทศไทย โดยพบผู้ป่วยมากที่สุดในเขตสุขภาพที่ 10 จำนวน 2,990 ราย เขตสุขภาพที่ 9 จำนวน 2,845 ราย และเขตสุขภาพที่ 7 จำนวน 1,865 ราย จังหวัดที่พบผู้ป่วยมากที่สุด คือ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร และสุรินทร์ ตามลำดับ โดยในช่วง 5 สัปดาห์ที่ผ่านมาจำนวนผู้ป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง และมีรายงานเหตุการณ์โรคอาหารเป็นพิษผ่านระบบ Event base surveillance จำนวน 15 เหตุการณ์ จำแนกเป็นสถานศึกษา จำนวน 13 เหตุการณ์ ศูนย์พักพิงชั่วคราว 1 เหตุการณ์และที่พัก 1 เหตุการณ์

เนื่องจากช่วงนี้ประชาชนอาจมีการรับประทานอาหารที่ไม่ได้ปรุงสุกก่อนรับประทาน หรือทั้งคั้ง ร่วมกับการมีเทศกาลจำนวนมากเมื่อเทียบกับช่วงอื่น ๆ ของปี จึงอาจพบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษเพิ่มสูงขึ้น และพบการระบาดใหญ่เป็นกลุ่มก้อนได้มากขึ้น ดังนั้นจึงควรเน้นย้ำและยึดหลัก “สุก ร้อน สะอาด” โดยรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ อาหารที่เก็บไว้นานเกิน 2 ชั่วโมงต้องอุ่นให้ร้อนก่อนรับประทาน เลือกบริโภคอาหาร น้ำดื่ม และน้ำแข็งที่สะอาด หากมีกลิ่นหรือรส เปลี่ยนไป ไม่ควรรับประทานต่อ สำหรับผู้ประกอบการควรเลือกวัตถุดิบที่เตรียมอย่างดี ไม่มีการปนเปื้อน ผู้ปรุงอาหารใส่ผ้ากันเปื้อน สวมหมวกคลุมผม ไม่พูดคุยขณะปรุงอาหาร รักษาความสะอาดของห้องครัว เก็บอาหารให้ปลอดภัยจากสัตว์ต่าง ๆ และใช้น้ำสะอาดปรุงอาหาร คำแนะนำสำหรับผู้ป่วย ให้ดื่มสารละลายน้ำตาลเกลือแร่ ถ้ามีไข้ให้ยาลดไข้ ทานอาหารอ่อน ห้ามกินยาหยุดถ่ายอุจจาระ หากมีอาการถ่ายอุจจาระมาก อาเจียนรุนแรงจะทำให้ขาดน้ำรุนแรง และอาจมีภาวะช็อกหมดสติได้ จึงควรให้รีบไปพบแพทย์โดยเร็ว

3. สถานการณ์โรคและภัยที่น่าสนใจ

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่

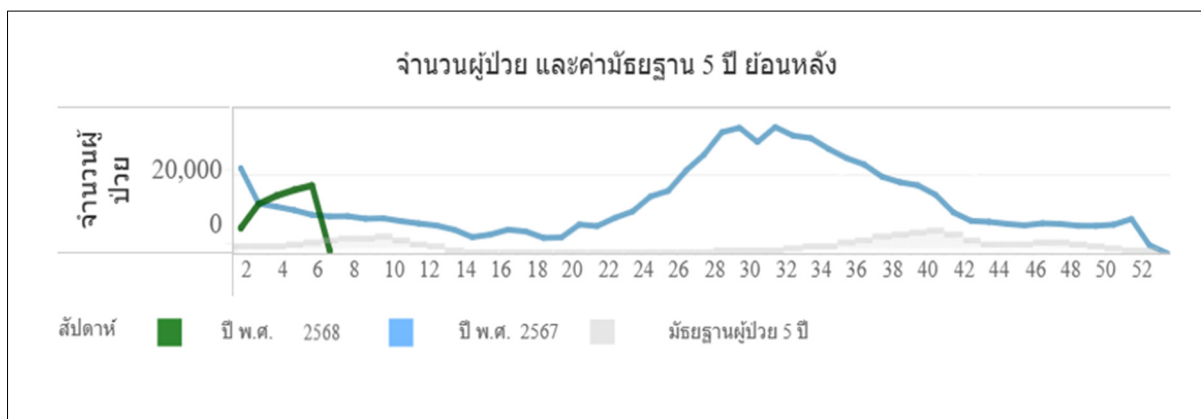
จากข้อมูลระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (Digital Disease Surveillance) ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-2 กุมภาพันธ์ 2568 พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ทั้งหมด จำนวน 66,134 ราย อัตราป่วย 101.937 ต่อประชากรแสนคน และพบผู้เสียชีวิตทั้งหมด จำนวน 2 ราย อัตราตาย 0.003 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุที่พบ

มากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 5–9 ปี (12,854 ราย) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 30–39 ปี (9,143 ราย) และกลุ่มอายุ 10–14 ปี (9,053 ราย) ตามลำดับ สัญชาติที่พบมากที่สุด คือ ไทย โดยจากข้อมูลพบว่า พบผู้ป่วยมากในเขตสุขภาพที่ 1 จำนวน 13,226 ราย เขตสุขภาพที่ 13 จำนวน 10,645 ราย และเขตสุขภาพที่ 6 จำนวน 5,773 จังหวัดที่พบผู้ป่วยมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และเชียงราย ตามลำดับ จำนวนผู้ป่วยไขหวัดใหญ่สูงกว่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง มาตั้งแต่ 1 มกราคม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ดังรูปที่ 1)

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ

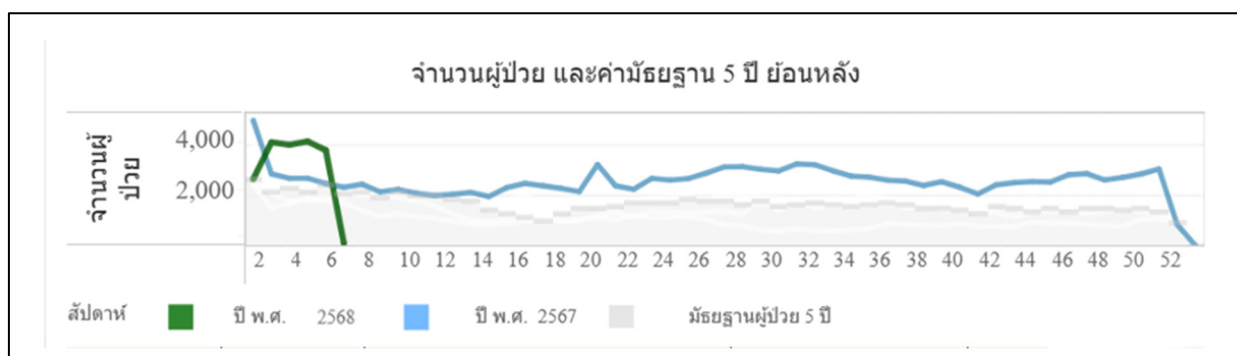
จากข้อมูลระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (Digital Disease

Surveillance) โรคอาหารเป็นพิษ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม–2 กุมภาพันธ์ 2568 พบผู้ป่วยทั้งหมด จำนวน 18,630 ราย อัตราป่วย 28.876 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้เสียชีวิต และกลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 5–9 ปี (2,866 ราย) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 20–29 ปี (2,819 ราย) และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป (2,586 ราย) ตามลำดับ สัญชาติที่พบมากที่สุด คือ ไทย โดยพบว่ามีผู้ป่วยมากที่สุดในเขตสุขภาพที่ 10 จำนวน 2,990 ราย เขตสุขภาพที่ 9 จำนวน 2,845 ราย และเขตสุขภาพที่ 7 จำนวน 1,865 ราย จังหวัดที่พบผู้ป่วยมากที่สุด คือ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร และสุรินทร์ ตามลำดับ โดยจำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษสูงกว่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง มาตั้งแต่ 1 มกราคม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ดังรูปที่ 2)

ที่มา : ข้อมูลจากระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (Digital Disease Surveillance)

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไขหวัดใหญ่รายสัปดาห์ ประเทศไทย ปี 2567, 2568 เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง

ที่มา : ข้อมูลจากระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวังโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (Digital Disease Surveillance)

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษรายสัปดาห์ ประเทศไทย ปี 2567, 2568 เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง